

Sygn. akt IV CSK 162/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa E. J. i I. T.
przeciwko I. K., G. M., M. T., H. W. i L. W.
o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym
w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki E. J.
od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygn. akt II Ca 1010/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego; umożliwia zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wnoszenie przez Sąd Najwyższego wkładu w rozwój nauki prawa. Takie ukształtowanie przez ustawodawcę skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Określony w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymóg uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełniony, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 pkt 1-4 k.p.c.).

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Według skarżącej wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania znajduje podstawę w: a) potrzebie wykładni przepisów budzących poważane wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 321 § 1 k.p.c. w zakresie, czy w sprawie o uzgodnienie treści księgi wieczystej sąd jest, czy też nie jest związany żądaniem pozwu; b) wystąpieniu istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do odpowiedzi na pytanie, czy wyłączona jest możliwość uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym w sytuacji, gdy przedmiot sporu stanowi - według stanu ujawnionego w księdze

wieczystej - element części wspólnych budynku, niewydzielonych do wyłącznego korzystania przez właścicieli lokali stanowiących odrębną własność.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09 - nie publ.).

O ile rzeczywiście we wcześniejszym orzecznictwie występowały rozbieżności dotyczące związania sądu granicami żądania pozwu w sprawach o uzgodnienie treści księgi wieczystej, istniejące w tym zakresie wątpliwości przesądziła uchwała wydana w składzie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2010 r., III CZP 134/09 (OSNC 2010, nr 10, poz. 131), w której wyjaśniono, że „w sprawie o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym sąd jest związany żądaniem pozwu”. Stanowisko to obecnie można uznać za utrwalone.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym.

Zagadnienie prawne powinno zostać sformułowane z odwołaniem się do argumentów jurydycznych uzasadniających tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 r., 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Tych wymagań nie wypełnia zagadnienie przedstawione przez skarżącą.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

I.n